

TEST VYNECHÁVANIA HLÁSOK

Inštrukcia pre administráciu a vyhodnotenie testu

O teste

Čo test meria	Schopnosť vynechávať hlásky v pseudoslovách, ktoré majú rozdielnú úroveň fonologickej zložitosti. Cieľové fonémy sú prvé spoluhlásky a posledné spoluhlásky v pseudoslovách.
Vekové rozpätie	Test je vhodný pre deti, ktoré už majú zvládnutú ($\geq 80\%$) izoláciu hlások v Teste izolácie hlások a pre deti vo veku 6-12 rokov.
Skórovanie správnosti / rýchlosti	Zaznamenávame správnosť aj rýchlosť riešenia úloh. Správnosť je dôležitejší ukazovateľ u detí, ktoré v ktorejkoľvek časti tohto testu (prvé hlásky, posledné hlásky, celkové skóre) ešte nedosiahli vysokú ($\geq 80\%$) úroveň v správnosti. Rýchlosť je dôležitejší ukazovateľ u detí, ktoré už dosiahli vysokú ($\geq 80\%$) úroveň v správnosti.
Normy	Normy pre správnosť aj rýchlosť sú podľa ročníkov v súčasnosti dostupné pre žiakov 1.-2. ročníka ZŠ (koniec 1. a polrok 2. roč. ZŠ).
Pomôcky na administráciu	Diktafón, stopky. Záznamový hárok k Testu vynechávania hlások.

Testová procedúra – PRVÉ HLÁSKY

1. Úvod

Administrátor povie:

„Teraz sa budeme hrať so zábavnými slovíčkami, ktoré nič neznamenajú. Ja ti ukážem, čo budeme robiť. Ja ti poviem slovíčko a ty ho po mne najskôr zopakuješ. Potom ho povieš ešte raz, ale kúsok z neho vynecháš. Napríklad, keď poviem **VIP**, ty to najskôr po mne zopakuješ a povieš tiež **VIP**. Potom dáš preč prvú hlásku a povieš len **IP**. Poďme si to vyskúšať.“

„Napríklad slovíčko **SEP**. Prvá hláska v slove **SEP** je **S**. (Vyslovte hlásku **S** ako jeden súvislý zvuk). Keď to **S** dáš preč, ostane ti **EP**. Počuješ to? **SEP** bez **S** je **EP**.

Skúsime ich ešte niekoľko spolu. Ja poviem slovo, ty ho po mne zopakuješ a potom mi povieš, čo ostane, keď vynecháš prvú hlásku.“

Upozornite dieťa, aby úlohy riešilo v rýchlejšom tempe.
Uistite sa, že dieťa sa naučí najprv slovo po vás zopakovať a až potom povedať odpoveď:
1) počuje slovo → 2) zopakuje slovo → povie odpoveď.

2. Zácvičné položky

Zácvičná položka 1

Administrátor povie:

„Bude to slovíčko **NAL**. Zopakuj ho.“ (Administrátor sa uistí, že dieťa zopakovalo slovo správne.) „Dobre, a teraz prvá hláska v slove **NAL** je...?“ (Počkajte, kým dieťa odpovie **N**).

AK dieťa odpovie správne, pochváľte ho a povedzte:

„Správne! A teraz **NAL** bez **N** je...?“ (Čakajte, kým dieťa povie **AL**. Ak odpovie **AL**, pochváľte ho a prejdite na Zácvičnú položku 2.)

AK dieťa neodpovie správne, povedzte:

„To nie je celkom ono. Počúvaj. **NAL** - **N**. Prvá hláska v slove **NAL** je **N**. A teraz **NAL** bez **N** je **AL**. Skús to.“
(Administrátor potom zopakuje zácvičnú položku 1 od začiatku tým istým postupom. Túto zácvičnú položku môže zopakovať len JEDEN raz, kým prejde na ďalšiu zácvičnú položku).

Zácvičná položka 2

Administrátor povie:

„Teraz bude ďalšie slovíčko **ČUN**. Zopakuj ho.“ (Dieťa má opakovať správne.) „Dobre, prvá hláska tohto slova je...?“ (Počkajte, kým dieťa odpovie **Č**).

AK dieťa odpovie správne, povedzte:

„Správne! A teraz **ČUN** bez **Č** je...?“ (Čakajte, kým dieťa povie **UN**. Ak odpovie **UN**, pochváľte ho a prejdite na Zácvičnú položku 3.)

AK dieťa neodpovie správne, povedzte:

„To nie je celkom ono. Počúvaj. **ČUN** - **Č**. Prvá hláska v slove **ČUN** je **Č**. A teraz **ČUN** bez **Č** je **UN**. Skús to.“
(Administrátor potom zopakuje zácvičnú položku 2 od začiatku tým istým postupom. Túto zácvičnú položku môže zopakovať len JEDEN raz, kým prejde na ďalšiu zácvičnú položku).

Zácvičná položka 3

Administrátor povie:

„Teraz bude slovo **SKÉM**. Zopakuj ho.“ (*Dieťa má opakovať správne.*) „Dobre, prvá hláska tohto slova je...?“
(*Počkajte, kým dieťa odpovie S.*)

AK dieťa odpovie správne, povedzte:

„Správne! A teraz **SKÉM** bez **S** je...?“ (*Čakajte, kým dieťa povie KÉM. Ak odpovie KÉM, pochváľte ho a prejdite na Zácvičnú položku 4.*)

AK dieťa neodpovie správne, povedzte:

„To nie je celkom ono. Počúvaj. **SKÉM** - **S**. Prvá hláska v slove **SKÉM** je **S**. A teraz **SKÉM** bez **S** je **KÉM**. Skús to.“ (*Administrátor potom zopakuje zácvičnú položku 3 od začiatku tým istým postupom. Túto zácvičnú položku môže zopakovať len JEDEN raz, kým prejde na ďalšiu zácvičnú položku.*)

Zácvičná položka 4

Administrátor povie:

„Teraz bude slovo **SLUF**. Zopakuj ho.“ (*Dieťa má opakovať správne.*) „Dobre, prvá hláska tohto slova je...?“
(*Počkajte, kým dieťa odpovie S.*)

AK dieťa odpovie správne, povedzte:

„Správne! A teraz **SLUF** bez **S** je...?“ (*Čakajte, kým dieťa povie LUF. Ak odpovie LUF, pochváľte ho a prejdite na testové položky.*)

AK dieťa neodpovie správne, povedzte:

„To nie je celkom ono. Počúvaj. **SLUF** - **S**. Prvá hláska v slove **SLUF** je **S**. A teraz **SLUF** bez **S** je **LUF**. Skús to.“
(*Administrátor potom zopakuje zácvičnú položku 4 od začiatku tým istým postupom. Túto zácvičnú položku môže zopakovať len JEDEN raz, kým prejde na testové položky.*)

3. Testové položky

Administrátor povie:

„Teraz to skús bezo mňa. Nezabudni, vždy dáš preč len prvú hlásku, čo počuješ na začiatku. Ja ti poviem slovo... najskôr ho vždy zopakuj... a potom povedz, čo ostane, keď vynecháš prvú hlásku. Hraj túto hru tak, aby si odpovedal čo najrýchlejšie a správne.“

**Uistite sa, že dieťa sa naučí najprv slovo po vás zopakovať a až potom povedať odpoveď.
V tomto teste sa neuplatňuje žiadne kritérium prerušenia testovania, riešime všetky položky.**

Ako testujeme:

- Použite **záznamový hárok k Testu vynechávania hlások**.
- Stlačte stopky hneď ako dieťa povie prvú odpoveď v danom bloku a zastavte ich hneď ako povie poslednú, piatu odpoveď v danom bloku.
- Takto postupujte pri každom bloku po piatich položkách.
- Zapište čas v sekundách pre každý blok do záznamového hárka.
- Zapisujte všetky zopakované slová a odpovede, ktoré sú iné ako očakávané správne odpovede.

Skórovanie:

- Udeľte dva body v prípade, ak dieťa správne slovo zopakovalo aj vynechalo správnu hlásku v slove.
- V prípade, ak dieťa odpovedalo bez toho, aby slovo najprv zopakovalo, hodnotíme odpoveď na základe správnosti (1/0). Prv, ako povie ďalšie slovo, pripomeňte dieťaťu, že ho má najprv zopakovať.
- Ak dieťa chybné zopakuje položku, ale správne vynechá hlásku zo slova, ktoré počulo, počítame tiež jeden bod. Napríklad **STEK** zopakuje ako **STIK**, ale odpovie **TEK** (ako je uvedené v záznamovom hárku).
- Udeľte jeden bod, ak dieťa nesprávne zopakuje položku, ale dá správnu odpoveď na základe slova, ktoré zopakovalo. Napríklad položka je **STEK**, dieťa ju zopakuje ako **STIK** a povie odved' **TIK**.
- Vo všetkých ďalších prípadoch nesprávne odpovede hodnotíme nula bodmi.

Testová procedúra – POSLEDNÉ HLÁSKY

1. Úvod

Administrátor povie:

„Budeme sa hrať ďalšiu hru s vymyslenými slovíčkami. Ukážem ti, ako sa hrá. Ja ti poviem slovíčko a ty ho po mne najskôr zopakuješ. Potom ho povieš ešte raz, ale kúsok z neho vynecháš, **ten, ktorý je na konci**. Napríklad, keď poviem **MUC**, ty to najprv po mne zopakuješ: povieš **MUC**. Potom dáš preč poslednú hlásku a povieš len **MU**. Poďme si to vyskúšať.“

„Napríklad slovo **SOČ**. Posledná hlásku v slove **SOČ** je **Č**. Keď to **Č** dáš preč, ostane ti **SO**. Počuješ to? **SOČ** bez **Č** je **SO**. Skúsime ich ešte niekoľko spolu. Ja poviem slovo, ty ho po mne zopakuješ a potom mi povieš, čo ostane, keď vynecháš **poslednú** hlásku. Hraj túto hru tak, aby to bolo čo najrýchlejšie a správne.“

Upozornite dieťa, aby úlohy riešilo v rýchlejšom tempe.
Uistite sa, že dieťa sa naučí najprv slovo po vás zopakovať a až potom povedať odpoveď.

2. Zácvičné položky

Zácvičná položka 1

Administrátor povie:

„Tak, bude to slovo **MEK**. Zopakuj ho.“ (*Dieťa má opakovať správne.*) „Dobre, posledná hlásku tohto slova je...?“ (*Počkajte, kým dieťa odpovie K.*)

AK dieťa odpovie správne, povedzte:

„Správne! A teraz **MEK** bez **K** je...?“ (*Čakajte, kým dieťa povie ME. Ak odpovie ME, pochváľte ho a prejdite na Zácvičnú položku 2.*)

AK dieťa neodpovie správne, povedzte:

„To nie je celkom ono. Počúvaj. **MEK** - **K**. Posledná hlásku v slove **MEK** je **K**. A teraz **MEK** bez **K** je **ME**. Skús to.“ (*Administrátor potom zopakuje zácvičnú položku 1 od začiatku tým istým postupom. Túto zácvičnú položku môže zopakovať len JEDEN raz, kým prejde na ďalšiu zácvičnú položku.*)

Zácvičná položka 2

Administrátor povie:

„Teraz bude slovo **KIR**. Zopakuj ho.“ (*Dieťa má opakovať správne.*) „Dobre, posledná hláska tohto slova je...?“
(*Počkajte, kým dieťa odpovie R.*)

AK dieťa odpovie správne, povedzte:

„Správne! A teraz **KIR** bez **R** je...?“ (*Čakajte, kým dieťa povie KI. Ak odpovie KI, pochváľte ho a prejdite na Zácvičnú položku 3.*)

AK dieťa neodpovie správne, povedzte:

„To nie je celkom ono. Počúvaj. **KIR** - **R**. Posledná hláska v slove **KIR** je **R**. A teraz **KIR** bez **R** je **KI**. Skús to.“
(*Administrátor potom zopakuje zácvičnú položku 2 od začiatku tým istým postupom. Túto zácvičnú položku môže zopakovať len JEDEN raz, kým prejde na ďalšiu zácvičnú položku.*)

Zácvičná položka 3

Administrátor povie:

„Teraz bude slovo **ŽANT**. Zopakuj ho.“ (*Dieťa má opakovať správne.*) „Dobre, posledná hláska tohto slova je...?“ (*Počkajte, kým dieťa odpovie T.*)

AK dieťa odpovie správne, povedzte:

„Správne! A teraz **ŽANT** bez **T** je...?“ (*Čakajte, kým dieťa povie ŽAN. Ak odpovie ŽAN, pochváľte ho a prejdite na Zácvičnú položku 4.*)

AK dieťa neodpovie správne, povedzte:

„To nie je celkom ono. Počúvaj. **ŽANT** - **T**. Posledná hláska v slove **ŽANT** je **T**. A teraz **ŽANT** bez **T** je **ŽAN**. Skús to.“
(*Administrátor potom zopakuje zácvičnú položku 3 od začiatku tým istým postupom. Túto zácvičnú položku môže zopakovať len JEDEN raz, kým prejde na ďalšiu zácvičnú položku.*)

Zácvičná položka 4

Administrátor povie:

„Teraz bude slovo **LUST**. Zopakuj ho.“ (*Dieťa má opakovať správne.*) „Dobre, posledná hláska tohto slova je...?“ (*Počkajte, kým dieťa odpovie T.*)

AK dieťa odpovie správne, povedzte:

„Správne! A teraz **LUST** bez **T** je...?“ (Čakajte, kým dieťa povie **LUS**. Ak odpovie **LUS**, pochváľte ho a prejdite na testové položky.)

AK dieťa neodpovie správne, povedzte:

„To nie je celkom ono. Počúvaj. **LUST** - **T**. Posledná hláska v slove **LUST** je **T**. A teraz **LUST** bez **T** je **LUS**. Skús to.“ (Administrátor potom zopakuje zácvičnú položku 4 od začiatku tým istým postupom. Túto zácvičnú položku môže zopakovať len JEDEN raz, kým prejde na testové položky.)

3. Testové položky

Administrátor povie:

„Teraz to skús bezo mňa. Nezabudni, vždy dáš preč len poslednú hlásku, čo počuješ na konci. Ja ti poviem slovo... najskôr ho vždy zopakuj... a potom povedz, čo ostane, keď vynecháš poslednú hlásku. Hraj túto hru tak, aby to bolo čo *najrýchlejšie* a *správne*.“

**Uistite sa, že dieťa sa naučí najprv slovo po vás zopakovať a až potom povedať odpoveď.
V tomto teste sa neuplatňuje žiadne kritérium prerušenia testovania, riešime všetky položky.**

Ako testujeme:

- Použite **záznamový hárok k Testu vynechávania hlások**.
- Stlačte stopky hneď ako dieťa povie prvú odpoveď v danom bloku a zastavte ich hneď ako povie poslednú, piatu odpoveď v danom bloku.
- Takto postupujte pri každom bloku po piatich položkách.
- Zapište čas v sekundách pre každý blok do záznamového hárka.
- Zapisujte všetky zopakované slová a odpovede, ktoré sú iné ako očakávané správne odpovede.

Skórovanie:

- Udeľte dva body v prípade, ak dieťa správne slovo zopakovalo aj vynechalo správnu hlásku v slove.
- V prípade, ak dieťa odpovedalo bez toho, aby slovo najprv zopakovalo, hodnotíme odpoveď na základe správnosti (1/0). Prv, ako povie ďalšie slovo, pripomeňte dieťaťu, že ho má najprv zopakovať.
- Ak dieťa chybné zopakuje položku, ale správne vynechá hlásku zo slova, ktoré počulo, počítame tiež jeden bod. Napríklad **HOMS** zopakuje ako **HAMS**, ale odpovie **HOM** (ako je uvedené v záznamovom hárku).

- Udeľte jeden bod, ak dieťa nesprávne zopakuje položku, ale dá správnu odpoveď na základe slova, ktoré zopakovalo. Napríklad položka je **HOMS**, dieťa ju zopakuje ako **HAMS** a povie odved' **HAM**.
- Vo všetkých ďalších prípadoch nesprávne odpovede hodnotíme nula bodmi.